

Andrzej Bąkowski

Z prac Prezydium Naczelnej Rady Awokackiej

Palestra 46/5-6(533-534), 208-213

2002

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ośrodkach, deklaruje podjęcie adekwatnych środków dyscyplinarnych, które będą wystarczające dla zapewnienia prawidłowego toku postępowania karnego.

3. Abstrahując od merytorycznej niesłuszności tej propozycji co do samej zasady, NRA wyraża pogląd, że odraczanie rozpraw następuje z wielu przyczyn, a nieusprawiedliwione niestawiennictwo obrońcy lub pełnomocnika jest jedną z nich, ale nie najczęstszą.

4. NRA w tej sytuacji stwierdza, że zwrócenie szczególnej uwagi jedynie na obrońców lub pełnomocników godzi pośrednio w prawo osób do obrony i wolność wykonywania zawodu adwokata. Takie rozwiązanie jest również przejawem nierówności, ponieważ projektowany przepis:

- a) nie dotyczy innych uczestników postępowania;
- b) daje także takie upoważnienie prokuratorowi.

UCHWAŁA NR 11/02
NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ
Z DNIA 23 MARCA 2002 R.

I

W regulaminie w sprawie zasad przeprowadzania konkursu na aplikantów adwokackich – Uchwała NRA nr 11/99 z 19 czerwca 1999 r., zmieniona uchwałą NRA z 30 września 2000 r. (tekst jednolity), wprowadza się następującą zmianę:

W § 6 dodaje się drugie zdanie o następującej treści:

„W uzasadnionych wypadkach okręgowa rada adwokacka może powołać w ramach jednego konkursu więcej niż jedną komisję w części ustnej konkursu”.

II

Uchwała niniejsza wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Andrzej Bąkowski

Z PRAC PREZYDIUM NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

W dniu 15 stycznia 2002 r. odbyło się kolejne, trzecie posiedzenie Prezydium NRA w bieżącej kadencji.

Prezydium NRA przyjęło bez uwag treść protokołów posiedzeń Okręgowych

Rad Adwokackich po zreferowaniu ich przez opiekunów Izb. W szczególności uczestnicy posiedzenia zostali poinformowani o przebiegu jeszcze ubiegłorocznych Zgromadzeń Izb Adwokackich.

Prezes NRA adw. St. Rymar przedstawił przebieg spotkania z Wiceministrem Sprawiedliwości panem Markiem Staszakiem dotyczącym szczególnie interesujących adwokatów uzgodnień na temat projektu ustawy o pomocy prawnej świadczonej przez prawników zagranicznych w Polsce. W projekcie wprowadzono pewne zmiany, które mogą satysfakcjonować polskie środowisko adwokackie, a mianowicie m.in. utrwalenia respektowania zasady wzajemności, jeśli ustawy danego kraju nie stanowią inaczej oraz potwierdzenia restrykcji w stosunku do tych firm zagranicznych, które nie dostosują się do wymogów naszej korporacji. Jaka finalnie będzie ustawa i praktyka – zobaczymy.

Ponadto Prezes NRA poinformował, że Prezes SN prof. dr hab. Tadeusz Ereciński przekazał mu tezy dotyczące wyodrębnienia grupy adwokatów uprawnionych do występowania w sprawach kasacyjnych. Należy stwierdzić, że temat powyższy jest niesłychanie drażliwy, wobec czego Prezydium NRA zleciło zbadanie go przez adw. adw. Ewę Stawicką i dr. Zdzisława Krzemińskiego w płaszczyźnie porównawczej i historycznej. Ponadto Prezydium postanowiło rozesłać ankietę do wszystkich adwokatów, w celu uzyskania odpowiedzi, czy istotnie pożądane jest w interesie polskiego wymiaru sprawiedliwości wyodrębnianie grupy adwokatów uprawnionych do opracowywania opinii i wnoszenia kasacji.

Nadto Prezydium rozpatrzyło 5 spraw osobowych.

W dniu 28 stycznia 2002 r. odbyło się kolejne posiedzenie Prezydium NRA. Na wstępie załatwiono kilka spraw osobowych i przyjęto bez uwag treść protokołów „zaległych” z ub. roku Zgromadzeń Izb Adwokackich, które nierzadko są nadsyłane ze znacznym opóźnieniem.

Z ważniejszych tematów dotyczących całej adwokatury należy wymienić: spotkanie czteroosobowej reprezentacji Ministra Sprawiedliwości w osobach: Sekretarza Stanu Jerzego Lankiewicza, Podsekretarza Stanu Marka Staszaka i Sylwiusza Królaka, Dyrektora Departamentu Budżetu i Majątku Skarbu Państwa Jana Paziewskiego, z dziewięcioosobową delegacją adwokacką, której przewodniczył Prezes NRA adw. St. Rymar. W skład delegacji weszli: dwaj Wiceprezesi NRA adw. adw. dr hab. A. Kubas i W. Hermeliński oraz członkowie Prezydium NRA adw. adw. A. Siemiński, W. Abert, P. Sendecki, J. Naumann, sekretarz prawniczy adw. T. Wiatrzyk i wiceprezes WSD adw. A. Bąkowski.

Prezes NRA przedstawił dramatyczną sytuację związaną z niepłaconymi przez budżet Ministerstwa wynagrodzeniami za obrony i zastępstwa z urzędu. O tej sprawie mówił także Sekretarz Prezydium adw. A. Siemiński. Przedstawiciele Ministerstwa z kolei, nie negując faktów przedstawionych przez przedstawicieli NRA, omówili fatalny stan finansów państwa. Zobowiązali się do końca kwietnia br. zrobić

wszystko, aby wyrównać adwokatom obrońcom w sprawach karnych zaległości z lat 2000–2001 i następne „urzędówki” regulować na bieżąco. W chwili, gdy czytelnik otrzyma „Palestrę” nr 5–6 można powiedzieć, że Ministerstwo dotrzymuje słowa. Czy do końca? Zobaczymy.

Na tym samym spotkaniu wiceprezes NRA adw. dr hab. A. Kubas skrytykował unormowanie i funkcjonowanie tzw. postępowania formularzowego. Kierownictwo Ministerstwa zapowiedziało usunięcie rażących nieprawidłowości w treści formularzy i wyeliminowania niewłaściwego załatwiania tych spraw przez sądy. Przedstawiciele Ministerstwa zaproponowali współpracę z władzami samorządowymi adwokatury w tej materii.

Podczas posiedzenia Prezydium w dniu 28 stycznia br. załatwiono wiele spraw bieżących oraz omówiono kontakty adwokatury z przedstawicielami znaczących środowisk europejskich (spotkanie w lokalu NRA z panią Baroness Scotland), wiążących się z wejściem Polski do UE. Pani Baroness Scotland zadeklarowała dalszą współpracę w organizacji europejskich szkoleń adaptacyjnych.

W lokalu NRA odbyło się także spotkanie z przedstawicielami Francuskiego Ministerstwa Sprawiedliwości poświęcone problemom organizacyjnym tzw. trudnych procesów karnych o wyjątkowej wadze zarzutów lub przysparzających kłopotów z powodu np. dużej liczby uczestników.

Prezydium NRA, na posiedzeniu w dniu 5 lutego 2002 zaakceptowało w całej rozciągłości stanowisko zawarte w uchwale ORA we Wrocławiu, która podkreśla absolutną niedopuszczalność przesłuchania adwokata w charakterze świadka przed sądem karnym, co do faktów objętych tajemnicą adwokacką. Art. 6 p. o a. jest *lex specialis* w stosunku do art. 180 § 2 k.p.k., czemu adwokatura dała wyraz w uchwale NRA z 12 grudnia 1993 r. Art. 6 p. o a. winien być bezwzględnie przestrzegany.

W związku z napływającymi co jakiś czas wnioskami z niektórych ORA postulującymi przyznanie adwokatom odznaki adwokackiej, Prezydium NRA przypominało o obowiązujących w tej mierze przepisach.

Rzecznik Dyscyplinarny adw. J. Naumann zreferował problem adwokatów, którzy weszli w kolizję z prawem oraz przedstawił uwagi dotyczące kwestii kontaktów Rzecznika Dyscyplinarnego z prokuraturą, zgodnie z adwokackimi regulacjami dyscyplinarnymi. Ponadto Prezydium delegowało adw. dr hab. A. Kubasa, Ewę Stawicką, Wojciecha Hermelińskiego, Andrzeja Siemińskiego i Sławomira Ciemnego na kilka międzynarodowych spotkań i konferencji, gdzie udział przedstawicieli polskiego środowiska adwokackiego jest niezbędny.

Wiceprezes NRA adw. W. Hermeliński przypomniał, że zgodnie z programami szkoleń organizowanymi przez Fundację Adwokatury Polskiej z prawa europejskiego, zaświadczenia o ukończeniu szkoleń nie będą wydawane.

Prezydium NRA powołało skład Komitetu Redakcyjnego do opracowania al-

bumu promującego adwokaturę polską w osobach: Przewodniczący adw. Stanisław Mikke, oraz członkowie: adw. dr hab. Andrzej Kubas, Ewa Stawicka i Jerzy Naumann. Wydawnictwo będzie miało charakter prestiżowy prezentujący formację adwokacką wczoraj i dziś. Tego rodzaju przedsięwzięcia są konieczne w okresie wchodzenia adwokatury polskiej w krąg innych adwokatów europejskich.

Posiedzenie Prezydium NRA w dniu 19 lutego 2002 r. było szczególnie ważne, w związku ze wzrastaniem liczby prawników zagranicznych wchodzących na polski „rynek prawniczy”.

Prezes NRA adw. St. Rymar obszernie zreferował opracowanie prof. dr. hab. Eugeniusza Pionka dot. projektu ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej oraz opracowanie tej samej materii przez adw. W. Szczepińskiego.

Prezydium NRA podjęło uchwałę w sprawie projektu ustawy pod wyżej wymienionym tytułem. Uchwała jest publikowana w niniejszym numerze „Palestry” na str. 214 i n.

Powołana została Komisja celem zgłoszenia uwag i opinii do k.p.c. w składzie: Przewodniczący Wiceprezes NRA adw. dr hab. Andrzej Kubas oraz członkowie: prof. dr hab. Andrzej Zieliński i adw. Andrzej Michałowski.

Adw. Andrzej Michałowski Dyrektor Ośrodka Badawczego Adwokatury szczegółowo zaprezentował projekt planu prac Ośrodka w obecnej kadencji. Plan pracy został przyjęty przez Prezydium NRA (str. 258 i n. niniejszego numeru „Palestry”).

Omówiono protokoły z posiedzeń Rad Adwokackich.

Rzecznik Dyscyplinarny NRA adw. J. Naumann przedstawił projekt stanowiska Prezydium NRA wobec powiększania się liczby postępowań karnych wszczętych przeciwko adwokatom. Odbyła się na ten temat szeroka dyskusja, która została przeniesiona na najbliższe posiedzenie plenarne NRA.

W związku z przyznaniem przez Prezydium adw. Tadeuszowi de Virion odznaki „Adwokatura Zasłużonym”, przy zastosowaniu wyjątku od zasady wyrażonej w § 4 Instrukcji w sprawie odznaki adwokackiej adw. J. Naumann złożył relację ze spotkania adw. T. de Virion z Kołem Adwokatów Seniorów w Warszawie w dniu 18 lutego 2002 r. Adw. J. Naumann określił prelekcję Kol. Adw. T. de Virion na temat etyki obrończej, jako ważne wydarzenie samorządowe.

Na posiedzeniu omówiono wiele kwestii w zakresie kontaktów z zagranicznymi organizacjami adwokackimi oraz m.in. zagadnień związanych z ordynacją podatkową w kontekście interesów adwokackich. Ten ostatni problem referował Skarbnik NRA adw. Piotr Sendecki.

Jednym z ważniejszych zagadnień poruszonych podczas posiedzenia Prezydium NRA w dniu 5 marca br. była kwestia dotycząca prac ustawodawczych nad noweli-

zają k.p.c. i udziału w tych pracach adwokatury. Sekretarz Prezydium NRA adw. Andrzej Siemiński – referent tego tematu, m.in. powiedział, że wpłynęły cztery opinie zlecone przez Prezydium, których autorami są: prof. dr hab. A. Zieliński oraz adwokaci – A. Michałowski, G. Namiotkiewicz, B. Jankowski. Opracowanie syntezy powyższych opinii powierzono wiceprezesowi NRA adw. dr hab. Andrzejowi Kubasowi.

Ponadto omówiono treść szeregu protokołów z posiedzeń ORA, sprawy osobowe oraz wyznaczono osoby z Prezydium NRA, które mają być delegowane na egzaminy adwokackie w kilku Izbach i na mające się odbyć konferencje prawnicze.

Postanowiono, iż Prezydium podejmie dalsze starania na rzecz zmian w ustawie o VAT i wprowadzenia zapisu, iż adwokaci na stałe zostaną zwolnieni z obowiązku prowadzenia kas fiskalnych.

W związku z ukazaniem się w ostatnim czasie niepochlebnych artykułów prasowych na temat adwokatury, Prezydium NRA omówiło z adw. Agnieszką Metelską, rzecznikiem prasowym NRA, stanowisko korporacji w tych kwestiach.

Na posiedzeniu Prezydium NRA w dniu 19 marca br. wiceprezes NRA adw. dr hab. A. Kubas przedstawił ostateczny projekt opinii dotyczącej nowelizacji k.p.c., w oparciu o nadesłane uprzednio opinie. Projekt został przyjęty przez Prezydium NRA i jako stanowisko adwokatury przekazany podsekretarzowi stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Markowi Staszakowi. Stanowisko to publikujemy na str. 217 i n.

W związku z wypowiedzią Księdza Prymasa Polski Józefa Glempa w Radiu Plus i powtórzoną na łamach „Tygodnika Powszechnego” na temat adwokatury („adwokaci na sprawy rozwodowe oczekiwać mogą jak zakłady pogrzebowe na nieboszczyka”), Prezydium NRA z przykrością przyjęło treść tej wypowiedzi. Postanowiono, że Prezes NRA skieruje list do Ks. Prymasa w tej sprawie, zaś sekretarz NRA do „Tygodnika Powszechnego” (list został opublikowany w „Tygodniku Powszechnym” Nr 14, z 7 kwietnia br.). Teksty obu listów publikujemy poniżej.

*Jego Eminencja
Ksiądz Kardynał Józef Glemp
Prymas Polski
Warszawa*

*Wasza Eminencjo, Czcigodny Księżu Prymasie,
Środowisko adwokackie z wielką przykrością przyjęło wypowiedź Jego Eminencji w Radiu Józef Plus, następnie przytoczoną przez prasę, m.in. przez „Tygodnik Powszechny” z dnia 24 lutego br.*

Słowa, że „adwokaci mogą czekać na rozwód tak jak zakłady pogrzebowe czekają na nieboszczyka” są bardzo niesprawiedliwe, zwłaszcza że pomijają w całości etyczny wymiar zawodu adwokata, który niejednokrotnie realizuje zlecenie mocodawcy pragnącego utrzymać małżeństwo, bądź pomaga w rozwiązywaniu różnych problemów, które przyczyniają się do zachowania rodziny.

Adwokaci polscy dawali i dają rozliczne przykłady wierności wartościom chrześcijańskim i Kościołowi Katolickiemu oraz przywiązania do Ojca Świętego, którego słowa głęboko zapadają w nasze serca.

Z wyrazami najwyższego szacunku i czci

(–)

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej
adw. Stanisław Rymar

Ksiądz Adam Boniecki
Redaktor Naczelny
„Tygodnika Powszechnego”

W związku z zamieszczeniem w numerze z 24 lutego 2002 r. cytatu z wypowiedzi Jego Eminencji Księdza Prymasa Józefa Glempa w Radiu Józef Plus komentującego wystąpienie Ojca Świętego do pracowników Roty Rzymskiej uprzejmie proszę o poinformowanie Czytelników, że środowisko adwokackie z wielką przykrością przyjęło słowa Księdza Prymasa, iż „adwokaci mogą czekać na rozwód tak jak zakłady pogrzebowe czekają na nieboszczyka”.

W zacytowanym fragmencie wypowiedzi całkowicie został pominięty etyczny wymiar zawodu adwokackiego. Adwokaci niejednokrotnie udzielają porad zmierzających do rozwiązania różnych problemów i w konsekwencji przyczyniają się do utrzymania rodziny. Nierzadko też realizują zlecenie mocodawcy pragnącego nie dopuścić do rozwiązania małżeństwa.

W związku z dużym oddźwiękiem, z jakim spotkało się uogólniające i niesprawiedliwe dla nas przyrównanie, Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adv. Stanisław Rymar skierował do jego Eminencji Księdza Prymasa list, w którym m.in. podkreślił, że polscy adwokaci są mocno przywiązani do chrześcijańskich tradycji i do Kościoła Katolickiego, a słowa Ojca Świętego zawsze głęboko zapadają w nasze serca.

Sekretarz Naczelnej Rady Adwokackiej

(–)

adw. Andrzej Siemiński

★

W dniach 20–21 marca 2002 odbyły się III Wielkie Targi Pracy Prawników w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie. Prelekcje poświęcone problematyce adwokatury, jej historii, zadaniom i obecnej sytuacji wygłosili adv. Andrzej Siemiński i adv. Marek Mazurkiewicz. Targi, jak co roku, spotkały się z żywym zainteresowaniem studentów.

Andrzej Bąkowski